

Brand i källare

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i källare

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Leif Grönlund, brandinspektör

OBJEKTET

Byggnaden är ett flerbostadshus i en av Stockholms södra förorter. Den har 7 våningar ovan jord samt källare och är byggd 1969. Det finns tre trappuppgångar i huset med två lägenheter per plan och trapphus. Trapphusen är öppna och ljusa d.v.s. går att ventileras via fönster från varje våning.

BESKRIVNING AV AKTUELL LOKAL

Det drabbade utrymmet var beläget en våning under markplan och utgjordes av en källarkorridor på c:a 60 m. Källarkorridoren var via självstängande dörrar i klass motsvarande A 60 avskild från de tre trapphusen. Från korridoren fanns också en förbindelsegång, avskild med två dörrpartier, till ett större underjordiskt garage. Det fanns dessutom ett antal ståldörrar in till angränsande förrådsutrymmen o.d. Dessa dörrar var dock stängda. Brandbelastningen i korridoren kan, vid tillfället för branden, anses som normalt till lågt för denna typ av utrymmen. Däremot var branden placerad i omedelbar anslutning till ett av de få partier där källarväggen delvis var klädd med träpanel.

BESKRIVNING AV HÄNDELSEN

Larm till brandförsvaret inkommer 02:51 natten mot måndag. Det är en boende på bottenvåningen som känt röklukt som larmar. Vid framkomst, 03:01, noterar personalen att brandrök tränger ut från infarten till det underjordiska garaget. Brandpersonalen konstaterar dessutom snabbt att ett av trapphusen i bostadshuset är rökfyllt. Det rökfyllda trapphuset är placerat i motsatt ände av huset i förhållande till den som larmade. Inne i den hjälpsökandes lägenhet tränger lite rök upp genom golvet i ett rum. Rökdykarna lånar en nyckel till källaren och gör angreppet via den hjälpsökandes trapphus trots att rökutvecklingen är mer påtaglig i garaget samt trapphuset i andra änden. Beslutet var riktigt eftersom de hittade en brand alldeles under den hjälpsökandes lägenhet.

Branden är begränsad till rörisolering o.d. längs källarkorridorens tak. Källaren är rökfylld men inte helt "svart" d.v.s. sikten är tillräcklig för att kunna se och angripa branden.

Personalen påbörjar snabbt släckarbetet. Branden är inte särskilt omfattande men lågor förekom. Det tar också en stund att få branden helt släckt då det finns mycket glöd på ovansidan av rören där åtkomsten är dålig. Insatsen avslutades med en kontroll av anslutande utrymmen och ventilering främst av källarkorridoren, garaget och det mest röksmittade trapphuset. Ovanliggande lägenhetsinnehavare, med undantag av den som larmade, berördes knappt av röken.

UNDERSÖKNINGEN

Efter ventilering konstaterades det att det, utöver branden i rörisoleringen, även brunnit i träpanel i väggen. Vid platsen fanns resterna av ett stålstativ intill väggen. Ovanför stativet, som utan tvekan fungerat som underdel till ett mindre bord e.d., var väggpartiet klädd med träpanel. Träpanelen utgjorde en lucka till ett mindre utrymme med sandfilter.

På golvet under stålstativet fanns rester av något som sannolikt varit en bordsskiva och brandskadorna på väggen börjar i höjd med stativets höjd. I området fanns ingen elektrisk utrustning och inga

luktspår efter brandfarlig vätska.

Längst bort i källarkorridoren upptäcktes det att dörr till trapphuset helt saknades. Därav den kraftiga rökspridningen till trapphuset samt den förhållandevis rökfria miljön i källaren. Av de två dörrar som utgjorde skydd mot garaget så var självstängaranordningen på den ena bortmonterad varför dörren stod öppen.

SLUTSATSER

Branden var sannolikt anlagd. Troligen har ingen brandfarlig vätska använts utan bara papper, kartong eller annat lättantändligt.

SPRIDNINGSRISK

Med tanke på brandbelastningen bedömer jag inte risken för brandspridning som särskilt stor. P.g.a. den kraftiga rökutvecklingen, den bortplockade dörren till trapphuset samt med kännedom om hur vissa människor reagerar panikartat vid rökspridning, bedömer jag trots det att risk för människors liv och hälsa förelegat.

ERFARENHETER

Även flerbostadshus borde i någon mån omfattas av vår tillsyns- och informationsverksamhet. I Stockholm har vi vid flera tillfällen de senaste åren, ofta av ren tillfällighet, upptäckt liknande fall där man bytt befintliga källardörrar mot t.ex. gallergrindar. Bytet har motiverats med att folk inte vågat gå ner till källaren/tvättstugan m.m. p.g.a. risken för att möta uteliggare, missbrukare m.fl. Med en gallergrind i stål ges en bättre möjlighet att se hela källarkorridoren innan man låser upp och går in. Tyvärr så blir den negativa effekten den att källaren står i öppen förbindelse med alla trapphus i byggnaden. Vi har också, både vid insats och av tillfälligheter, upptäckt ett antal byggnader där källarutrymmen fungerar som bostäder, främst åt invandrare.

FÖRSLAG

Mer resurser, från kommunernas sida borde satsas på insatser mot fastighetsägare/förvaltare av flerbostadshusen. Det informationsmaterial för dessa grupper som bl.a. SRV tagit fram borde användas för att vägleda dem till att fatta rätt beslut i sitt SBA arbete. Vissa av kommunens tillsynsresurser borde också avsättas för kontroll av brandskyddsarbetet/ ~nivån i flerbostadshusen.

Dörr saknas

Flerbostadshus med 8 trapphus, källarkorridor längs hela huset och galler i.st.f. dörrar